

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

ARISTOTELIS

πρωβλημάτων τὸ Α.

Problematum sectiones duae de quadraginta.

Ὅσα ἰατρικῆ.

Theodoro Gaza interprete.

ΔΙΑ ΤΙ Αἱ μεγάλα ὑπερβολαὶ νοσοῦσιν; ἢ ὅτι ὑπερβολὴ ἢ ἕλλειψις ποιεῖ; τῶτο δὲ ὡς ἢ νόσος. β Διὰ τί [δὲ] ταῖς νόσους ὑγκρίζουσι πολλοί, ὅταν πολὺ ἐκείῃ τις· καὶ εἴη ἰατρῶν ποιότης ἢ τέχνη; ὑπερβολαὶ γὰρ ἰσχύουσι, ἢ οἰονοῦ, ἢ ὕδατος, ἢ ἀλμυρῆς, ἢ αἵτου, ἢ λιμοῦ. ἢ ὅτι ἐναντία ἀλλήλοις τὰ τῶν νόσων ποιούμεται, εἰς τὸ μέσον ἀγὰρ εὐαίρετον ἐκείρου; γ Διὰ τί αἱ τ' ὄρεον μεταβολαί, καὶ πνύμεντα ὀπταίνουσι ἢ παύουσι, καὶ κρίνουσι ταῖς νόσους καὶ ποιοῦσιν; ἢ ὅτι θερμὰ καὶ ψυχρὰ εἰσιν, καὶ ὑγρὰ καὶ ξηρὰ. αἱ δὲ νόσοι, τοῦτων εἰσι ὑπερβολαί. ἢ δὲ ὑγρά, ἰσότης. ἐὰν οὖν δι' ὑπόνοητα καὶ ψύξι, ἢ ἐναντία ὅρα παύει· ἐὰν δ' ἐναντία ὅρα ἔχηται, ἢ ὁμοία κρίσις ἐπιγυρομένη, ἐπέτεινε καὶ ἀνέτελε. διὰ ταῦτα δὲ καὶ νόσοι εἰσὶ τῶν ὑγκρίνοντων, ὅτι μεταβαλλουσιν, λύουσι τῶν κρῆσιν. ἀμὰ γὰρ ταῖς οὐκείας ὄρας καὶ ἢ κίνας καὶ τόποις ἀντέταται. διὸ δὲ ἐν ταῖς μεταβολαῖς μάλλιστα διακλυβεῖται. δ Δὲ [καθόλου] πῶς ὄρεον εἶρηται, καὶ κτ' μέρος τὸ αὐτὸ ἄππον. αἱ γὰρ ἔρη πνευμάτων μεταβολαί, καὶ ἔρη ἢ κίνας καὶ τόπων, ὄρας πνός εἰσι μεταβολαί. διὸ καὶ ταῦτα ὀπταίνει καὶ παύει, καὶ κρίνει καὶ ποιεῖ, ὡσπερ αἱ ὄρα, καὶ ὀπτολαί ἔρη εἰσιν, ὡσπερ ὀρέων, καὶ ἀρτηρίας, καὶ πλειάς, καὶ κίαν· ὡσπερ πνύμενων, καὶ ὑδάτων, καὶ ὕδατων, καὶ χιμῶνων, καὶ ἀλίας. ε Διὰ τί ἐν ταῖς μεταβολαῖς τῶν ὄρεων ἐμέτοις; [ε] Δεῖ χεῖρτα; ἢ ἕνα μὴ χύουται σωτάραξες, διαφόρων χυρομένων τῶν ὀρεῶν πνύμενων ἐν τῇ μεταβολῇ; ε Διὰ τί καὶ οἱ κροθιλιῶντες, καὶ οἱ ὑπερλίμοι, τῶν πόδων οἰδοῦσιν; ἢ διὰ τῶν σωτήριον ἀμφοτέρω; σωτήριον δὲ οἱ ὡς διὰ λιμόν,

eorum quae ad medicinam pertinent, Sectio prima, cuius quaestiones 59.

B V R exuperantiae nimiae committendi morbi vim habeant? **C** An quia vel excessum, vel defectum efficiant: quae quidem re morbus consistere certum est. 2 Cur morbi saepe curari possunt, ubi quis abunde excessit? Equidem nonnulli medici eam artem exercent, ut nonnisi per excessum agant vel vini, vel aquae, vel salisgignis, vel cibi, vel inediae. An quoniam causa, quae morbos committunt aduersae inter se sunt? atque ita efficitur, ut genus duici per excessum alterius in medium possit. 3 Cur temporum flatuumque mutationes morbos intendant, tollantve, iudicet, vel committant? An quod aut frigidae, aut calidae, aut humidae, aut siccae sunt, morbosque qualitatum huiusmodi excessus committit. Secunda etenim valetudo, mediocritas quaedam est. Quod si per humidam frigidamve materiam morbus consistit, tempus accedens contrarium tollere illum poterit. Sed si minus contrarium subsequutum sit, qui similis status temporis superuenierit, intendet sane, atque interimet: quo etiam fit, ut qui bene valent, aegrotare tempore mutato incipiant: corporis enim proinde temperamentum soluitur necesse est: quippe quod non nisi temporum, aetatum, locorumque statu idoneo aptum sit augeri seruari. Quamobrem cum tempora euariant, ratio tunc valetudinis habenda diligentius est. Idem autem illud pro causa particulatim etiam adest, quod in vniuersum proposui de temporibus: mutationes etenim flatuum, aetatum, atque locorum, pro temporis cuiusdam mutatione accipi debent. Quapropter haec etiam intendendi, vel tollendi, vel iudicandi, vel contrahendi morbum vim habent, quemadmodum tempora, &

syderum ortus, Orionis, Arcturi, Vergiliarum, Caniculae, qui flatus, imbrisque excitant, qui serenitates, frigora, teporisve solent adferre. 4 Cur vomitus cum temporibus immutantur, citari maxime debeat? An ne conturbatio redundet, cum variis excrementa materiae inutilis ex mutandi ratione proueniant: unde fit, ut cibum alij parum concoquant, alij parum cupiant. 5 Quamobrem qui vel cibo vitioso vescuntur, vel fame diutina laborant, pedibus intumescere soleant? an utrisque per tabem, consumptionemque illud accidat. Tabescunt enim & qui esuriunt